

(RE)INTEGRAREA SOCIO-PROFESIONALĂ A FEMEILOR CARE SE CONFRUNTĂ CU VIOLENȚA DOMESTICĂ: RECOMANDĂRI PENTRU A LUCRA ÎMPREUNĂ

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Cofinanțat de
Programul Erasmus+

#ACTIVproject
www.aktivproject.eu

Co-funded by the
Erasmus+ Programme

Cofinanțat de
Programul Erasmus+
al Uniunii Europene

Proiectul Activ a fost finanțat de Programul European Erasmus+. Conținutul acestei publicații reprezintă doar punctul de vedere al autorului și este responsabilitatea exclusivă a acestuia. Comisia Europeană nu își asumă nicio responsabilitate pentru posibila utilizare a informațiilor pe care le conține.

Activitate promovată de partenerii proiectului Activ / ERASMUS+: Pour la Solidarité [*Pentru Solidaritate*] (Belgia), La Mission locale pour l'Emploi de Bruxelles-Ville [*Misiunea locală pentru ocuparea forței de muncă a Orașului Bruxelles*] (Belgia), Fondation Agir Contre l'Exclusion [*Fundația Acționând Împotriva Excluderii*] (Franța), Ceps Projectes Socials [*CEPS Proiecte Sociale*] (Spania), Asociația Touched România (România).

Mulțumim partenerilor proiectului pentru contribuția lor importantă la această publicație.

Mulțumim tuturor femeilor și organizațiilor care au răspuns la sondajul nostru.

Decembrie 2022. Această lucrare este licențiată sub o licență [CC BY-NC](#).

Cuprins

Introducere.....	6
Proiect ACTIV.....	6
Parteneriat ACTIV	7
Despre ce vorbim?	9
1. Problema violenței domestice	9
2. De ce nu există suficient sprijin pentru reangajarea femeilor?.....	10
O carte albă despre (re)integrarea socio-profesională a femeilor care se confruntă cu violența domestică.....	Error! Bookmark not defined.
Pentru cine?.....	11
Pentru ce?.....	11
Îmbunătățirea sprijinului de (re)integrare socio-profesională primit de femeile care se confruntă cu violență domestică.....	Error! Bookmark not defined.
Abordarea obstacolelor periferice	Error! Bookmark not defined.
1. Probleme ridicate	Error! Bookmark not defined.
2. Soluții	14
3. Cum pot ajuta politicile.....	Error! Bookmark not defined.
Abordarea problemei legate de stima de sine	Error! Bookmark not defined.
1. Probleme ridicate	Error! Bookmark not defined.
2. Soluții	17
3. Cum pot ajuta politicile.....	Error! Bookmark not defined.
Abordarea barierelor profesionale	Error! Bookmark not defined.
1. Problemă ridicată.....	Error! Bookmark not defined.
2. Soluții	20
3. Cum pot ajuta politicile.....	Error! Bookmark not defined.
Abordarea dificultăților lucrătorilor în domeniu	Error! Bookmark not defined.
1. Problemă ridicată.....	Error! Bookmark not defined.
2. Soluții	22
3. Cum pot ajuta politicile.....	Error! Bookmark not defined.
Implicarea și colaborarea cu companiile	Error! Bookmark not defined.

1. Problemă ridicată.....	Error! Bookmark not defined.
2. Soluții.....	25
3. Cum pot ajuta politicile.....	Error! Bookmark not defined.
Dezvoltarea sinergiilor între diferiții actori implicați în proces.....	Error! Bookmark not defined.
1. Problemă ridicată.....	Error! Bookmark not defined.
2. Soluții	29
3. Cum pot ajuta politicile.....	Error! Bookmark not defined.
Recomandări.....	32
Concluzie	34

Introducere

Proiectul ACTIV

Cofinanțat de Programul Erasmus+ al Uniunii Europene, obiectivul principal al proiectului ACTIV – „Acționând și Colaborând pentru Combaterea Violenței Domestice” – este de a îmbunătăți (re)integrarea socio-profesională a femeilor care se confruntă cu violența domestică.

Potrivit unui studiu condus de Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA) în 2014¹, 1 din 3 femei din Europa se va confrunta cu violență legată de gen, și mai mult de 1 din 5 se vor confrunta cu violența domestică. O situație care s-a agravat în timpul crizei Covid-19. În 2017, POUR LA SOLIDARITE – PLS [PENTRU SOLIDARITATE – PLS], Fundația Agir Contre L'Exclusion [Acționând Împotriva Excluderii] și alți parteneri s-au angajat în proiectul CEASE, care urmărește să evidențieze rolul companiilor în sprijinirea angajaților care se confruntă cu violența. Au vrut să creeze o rețea europeană de companii și organizații angajate în lupta împotriva violenței domestice.

Parteneriatul ACTIV, constatând lipsa de colaborare între diferiții actori implicați în (re)integrarea socio-profesională a femeilor care se confruntă cu violența domestică, a dorit să îmbunătățească procesul și sinergiile dintre diferiții actori. Într-adevăr, femeile trebuie să depășească diverse obstacole în procesul de revenire la locul de muncă. Companiile și alte structuri trebuie să lucreze mână în mână – și nu izolat, așa cum este cel mai adesea cazul – pentru a oferi ajutor și asistență, sprijin și îndrumări eficiente victimelor violenței domestice.

Prin diversele rezultate dezvoltate în cadrul proiectului, parteneriatul ACTIV a urmărit să crească gradul de conștientizare cu privire la violența domestică, să îmbunătățească sinergiile dintre actorii implicați în procesul de (re)integrare socio-profesională și să îmbunătățească condițiile femeilor care se confruntă cu abuzuri. Scopul acestor resurse este de a îmbunătăți sprijinul, îndrumarea și integrarea pe care diferiții actori le oferă femeilor în cauză.

În primul rând, proiectul a elaborat un ghid care a subliniat definițiile violenței domestice, contextele naționale și europene și cadrele legale din Belgia, Franța, România și Spania. Acesta a identificat limitele și inițiativele pozitive care pot îmbunătăți (re)integrarea socio-profesională a femeilor care se confruntă cu violența domestică. Ghidul a propus, de asemenea, un cadru de indicatori comuni care facilitează înțelegerea reciprocă între actorii implicați în procesul de revenire la muncă.

¹ În prezent, acesta este ultimul studiu de amploare realizat în Europa.

Pe baza experienței sale, parteneriatul ACTIV a identificat lipsa de colaborare între actori ca fiind o barieră majoră în a oferi ajutor, asistență și sprijin efectiv femeilor. Astfel, al doilea rezultat dezvoltat a fost un set de instrumente de învățare pentru structurile implicate în procesul de (re)integrare socio-profesională. Acest set de instrumente s-a concentrat în mod specific pe două grupuri: lucrători în domeniu și companii, ambele considerate fundamentale în calea către (re)integrare socio-profesională. ACTIV crede cu tărie că, în interesul de a oferi cele mai bune rezultate pentru cei care au suferit abuzuri, structurile specializate și întreprinderile trebuie să colaboreze.

În sfârșit, această carte albă este ultima publicație a proiectului. Această lucrare își propune să ofere recomandări concrete pentru factorii de decizie politică, actorii din lumea afacerilor și toate organizațiile care lucrează pentru îmbunătățirea sprijinului pe care îl primesc femeile în timpul procesului lor de (re)integrare socio-profesională.

Parteneriatul ACTIV

Parteneriatul ACTIV se bazează pe cunoștințele și expertiza complementară a diferiților actori din domeniu. Colaborarea europeană le permite partenerilor să facă schimb de experiență, să înlăture lacunele de cunoștințe și să învețe din ceea ce se întâmplă în prezent în Europa de Nord, de Sud și de Est.

POUR LA SOLIDARITÉ-PLS [*Pentru Solidaritate-PLS*] (BELGIA)

Fondat în 2002 de economistul belgian Denis Stokkink, POUR LA SOLIDARITÉ-PLS [*Pentru Solidaritate-PLS*] este un grup european independent de gândire și practică, angajat să promoveze solidaritatea și sustenabilitatea în Europa.

POUR LA SOLIDARITÉ-PLS [*Pentru Solidaritate-PLS*] ia măsuri pentru a apăra și întări Modelul Social European, care constă într-un echilibru subtil între dezvoltarea economică și justiția socială. Echipa PLS este formată din membri cu medii multiculturale și interdisciplinare și lucrează în spațiul public alături de actori socio-economici, având ca motto: „A înțelege pentru a acționa”.

 <https://www.pourlasolidarite.eu/>

LA MISSION LOCALE POUR L'EMPLOI DE BRUXELLES VILLE [*Misiunea locală pentru ocuparea forței de muncă a Orașului Bruxelles*] (BELGIA)

Mission Locale pour l'Emploi de Bruxelles-Ville [*Misiunea locală pentru ocuparea forței de muncă a Orașului Bruxelles*] (Mloc) este o organizație non-profit care îi ajută pe solicitanții de locuri de muncă din Bruxelles să depășească orice dificultăți cu care se confruntă pentru a găsi un loc de muncă. Obiectivul este de a asigura (re)integrarea lor socială și profesională printr-o abordare holistică. Mloc oferă coaching și îndrumare individuală cu oportunități de formare și calificare.

 <https://www.missionlocalebxlville.be/>

LA FONDATION FACE [*Fundația FACE*] (FRANȚA)

Fundația Agir Contre L'Exclusion [*Fundația Acționând Împotriva Excluderii*] (FACE), recunoscută ca organizație care servește interesului public. Aceasta reunește actori publici, privați și asociațivi în lupta împotriva excluziunii, discriminării și sărăciei.

Timp de 29 de ani, a fost un loc unic de întâlnire pentru companiile și actorii publici care lucrează în aceste domenii, constituind cea mai mare rețea franceză de companii angajate social. FACE este un ecosistem original alcătuit din Fundație, Rețeaua acesteia – aproximativ cincizeci de structuri locale conduse de sute de angajați și patroni – și patruzeci de fundații sub egida sa. De acțiunile sale beneficiază peste 350.000 de oameni.

 <https://www.fondationface.org>

ASOCIAȚIA TOUCHED ROMÂNIA (ROMÂNIA)

Touched România sprijină femeile victime ale violenței domestice, sărăciei și excluziunii sociale și copiii lor. Touched România îi sprijină să rămână împreună și să se reintegreze în societate ca cetățeni independenți și productivi, prin trei dintre programele sale: Centrul Maternal Hagar Home, Centrul de Consiliere și (re)integrare Socială și Apartamente de tranziție..

 <https://touchedromania.org/>

CEPS PROJECTES SOCIALS [*CEPS Proiecte Sociale*] (SPANIA)

CEPS Projectes Socials [*CEPS Proiecte Sociale*] este o organizație non-profit cu sediul în Barcelona care lucrează în proiecte la nivelul UE. CEPS este responsabilă pentru gestionarea și implementarea activităților socio-educative pentru copii, tineri și adulți, precum și formarea continuă a profesioniștilor. Personalul expert cercetează și dezvoltă proiecte și practici inovatoare. CEPS promovează o viziune strategică și socială a utilizării noilor tehnologii. Prin practici participative sunt dezvoltate noi modele de parteneriate strategice la nivel local și internațional. Impactul social și activitățile creative sunt combinate în soluții inspiratoare pentru comunitate.

 <https://asceps.org/>

Despre ce vorbim?

1. Problema violenței domestice

Violența în familie este un fenomen care afectează toate țările europene. Oricare dintre noi se poate confrunta într-o zi cu violență domestică, indiferent de vârstă, mediu social, statut economic, religie etc.

Violența domestică este rezultatul inegalităților dintre femei și bărbați înrădăcinate în societățile noastre și în fiecare dintre instituțiile lor. Această violență este rezultatul relațiilor inegale și al dominației care limitează și reduc la tăcere femeile. Într-adevăr, violența domestică este bazată pe gen, deoarece afectează în mod disproporționat femeile și este comisă în mare parte de bărbați.

În plus, în preambulul Convenției de la Istanbul, violența domestică este în mod clar recunoscută ca o continuare a violenței bazate pe gen: „Recunoscând faptul că violența împotriva femeilor este o manifestare a relațiilor istoric inegale de putere dintre femei și bărbați, care au condus la dominarea asupra, și la discriminarea împotriva, femeilor de către bărbați și la împiedicarea avansării depline a femeilor”².

În 2014, Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene³ (FRA) a publicat un studiu privind violența împotriva femeilor în Uniunea Europeană. Cercetătorii au intervievat peste 42.000 de femei din 28 de State membre⁴. Sondajul rămâne cel mai cuprinzător de până acum. Principalele constatări au fost:

- 1 din 3 femei cu vârsta peste 15 ani a suferit violență fizică și/sau sexuală, inclusiv 1 din 5 din partea unui (fost)soț;
- 1 din 10 femei cu vârsta peste 15 ani a fost victimă a violenței sexuale.
- 1 femeie din 20 a fost violată;
- 43% dintre femei au suferit abuz psihologic sau comportament posesiv într-o relație romantică;
- Pentru a aborda aceste probleme, există un corp amplu de legislație.

Cifrele sunt alarmante, consecințele sunt dezastruoase. În ciuda corpului amplu de legislație, puține femei îndrăznesc să denunțe violența cu care se confruntă. Frica, rușinea, vinovăția, lipsa de încredere în autorități și percepțiile pe care ceilalți le au despre violența de gen pot contribui la reticenta de a o denunța. Această situație poate fi exasperată atunci când violența este săvârșită de cineva apropiat (partener, soț etc.). Consecințele pentru victime sunt semnificative pe termen scurt și lung. Frica, furia, angoasa și rușinea sunt emoții comune, care sunt agravate de temerile legate de intervențiile poliției și ale serviciilor sociale, costurile intervențiilor legale și lipsa de sprijin din partea structurilor angajatoare.

² Consiliul European. (2011). Convenția Consiliului European privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice.

³ Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene. (2014). Violența împotriva femeilor: un sondaj la nivelul UE.

⁴ Parlamentul European. (2019). Violența împotriva femeilor în Uniunea Europeană: Situația actuală..

2. De ce nu există suficient sprijin pentru reangajarea femeilor?

În Europa, femeile care se confruntă cu violența domestică nu sunt în prezent sprijinite la toate nivelurile procesului lor de (re)integrare socio-profesională. Acest sprijin este totuși important deoarece accesul la un loc de muncă este esențial. Cu toate acestea, există inegalități între femei și bărbați pe piața muncii (formare, acces la locuri de muncă, inegalități salariale etc.). Femeile care se confruntă cu violența domestică se confruntă adesea cu alte dificultăți (izolare, abilități neidentificate, pierderea încrederii etc.). Obstacolele cu care se confruntă sunt cumulative și se consolidează reciproc. Această problemă trebuie, așadar, abordată de asociații, dar și de autoritățile publice și de lumea muncii.

Profesioniștii care lucrează cu supraviețuitorii violenței domestice sunt considerați experți în politica privind genul și, prin urmare, trebuie să se ocupe de toate problemele legate de gen. Lipsa altor profesioniști pregătiți pe probleme legate de gen crește volumul de muncă pentru specialiști. Ei sunt adesea incapabili să sprijine toate femeile care au nevoie de serviciile lor, motiv pentru care solicită mai mulți profesioniști pregătiți și investiții economice mai mari pentru a instrui mai mulți oameni în probleme legate de gen.

În plus, este fundamentală abilitarea supraviețuitorilor violenței domestice, astfel încât să-și recapete autonomia și independența. Femeile trebuie să găsească modalități de a fi independente financiar, iar cea mai bună modalitate de a realiza acest lucru este să primească o formare profesională în domenii specifice. Cu toate acestea, companiile nu sunt suficient de conștiente de acest lucru. Majoritatea companiilor doresc să angajeze supraviețuitori ai violenței domestice doar pentru o anumită perioadă de timp pentru a primi beneficii economice – dacă există – dar nu le pasă suficient de ei pentru a stabili o relație de muncă sănătoasă și durabilă. Companiile și angajatorii trebuie să fie educați cu privire la violența de gen pentru a înțelege experiențele victimelor violenței domestice.

O carte albă despre (re)integrarea socio- profesională a femeilor care se confruntă cu violența domestică

Pentru cine?

Această carte albă are scopul de a oferi recomandări concrete pentru::

- Factori de decizie politică;
- Actori din lumea afacerilor;
- Toate organizațiile care lucrează pentru îmbunătățirea sprijinului acordat femeilor în timpul procesului lor de (re)integrare socio-profesională.

Pentru ce?

Țările parteneriatului ACTIV au folosit metodologii diferite cu grupuri diferite de actori (femei supraviețuitoare ale violenței domestice, lucrători în domeniu și companii) pentru a discuta probleme legate de (re)integrarea socio-profesională a femeilor care se confruntă cu acest tip de violență. Deși fiecare țară a luat în considerare specificul contextului său, rezultatele generale sunt transversale. Rezultatele evidențiază acele puncte-cheie, precum lipsa de investiții și sprijin pentru structurile de îngrijire și lipsa de interes a companiilor, care sunt prezente în toate țările partenere. De exemplu, (re)integrarea socio-profesională a fost identificată ca un pas esențial pentru bunăstarea și abilitarea femeilor.

În cadrul Directivei Europene propuse privind combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice⁵, care are ca scop sprijinirea și protejarea victimelor/supraviețuitorilor, asigurarea accesului la justiție și tragerea la răspundere a infractorilor, consorțiul ACTIV dorește să propună recomandări care:

- Îmbunătățesc sprijinul pentru (re)integrarea socio-profesională a femeilor victime ale violenței domestice;
- Implică și lucrează cu companii;

⁵ Propunere de DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI privind combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022PC0105&from=EN>

- Dezvoltă sinergii între diferiții actori implicați.

Într-adevăr, această directivă este un prim pas esențial către o abordare armonizată a eliminării violenței bazate pe gen în Uniunea Europeană – o cerere esențială a organizațiilor de femei și a serviciilor specializate pentru femei – și mai ales necesară pentru Statele membre care nu au ratificat Convenția de la Istanbul. Cu toate acestea, (re)integrarea socio-profesională a femeilor care se confruntă cu violența domestică necesită mai multă atenție. Nu există un profil specific al victimei abuzului în familie și, deoarece afectează femeile în moduri diferite, nu există o cale liniară de urmat pentru a le ajuta în (re)integrarea socio-profesională. În plus, majoritatea politicilor se concentrează pe (re)integrarea supraviețuitorilor violenței domestice, dar nu țin cont de factori externi, cum ar fi problemele de sănătate mintală sau copiii.

Astfel, această carte albă își propune să îmbunătățească înțelegerea violenței domestice de către diferitele părți interesate și factorii de decizie politică. Obiectivele sale sunt:

- Să îmbunătățească sprijinul acordat femeilor care se confruntă cu violența domestică prin implementarea recomandărilor;
- Să crească gradul de conștientizare a instituțiilor și a factorilor de decizie politică cu privire la modul de susținere a structurilor implicate în (re)integrarea socio-profesională a femeilor care se confruntă cu violența domestică;
- Să permită companiilor să înțeleagă mai bine cum să sprijine actorii implicați în calea de întoarcere către angajare pentru victimele violenței domestice și cum să sprijine aceste femei în (re)integrarea lor socio-profesională;
- Să evidențieze importanța luării în considerare a diferiților factori implicați în procesul de (re)integrare socio-profesională și necesitatea unei abordări intersecționale.

Îmbunătățirea sprijinului de (re)integrare socio-profesională primit de femeile care se confruntă cu violență domestică

Abordarea obstacolelor periferice

1. Probleme ridicate

Violența domestică poate avea un impact negativ asupra femeilor care se confruntă cu aceasta. Nu numai că le poate afecta bunăstarea fizică, mentală, emoțională, dar poate avea și consecințe economice. Datorită naturii sale complexe, (re)integrarea socio-profesională poate dura luni sau chiar ani. Este extrem de important să înțelegem factorii diferiți și uneori conflictuali pe care îi întâmpină femeile care se confruntă cu violența domestică pentru a le asigura bunăstarea și (re)integrarea. Acești factori și provocări variază, de asemenea, în funcție de vârstă, educația, rasa, originea socială, orientarea sexuală, mediul cultural și lingvistic, statutul de imigrare, starea civilă, situația economică, dizabilitățile victimelor și experiențele anterioare din viața lor. De aceea, calea de (re)integrare este diferită pentru fiecare persoană și necesită o multitudine de servicii, care acoperă mai întâi nevoi de bază, precum:

- Locuința – să locuiască într-un mediu sigur și stabil;
- Sprijin și consiliere psihologică și emoțională;
- Suport administrativ – informații despre drepturile lor și serviciile la care au dreptul;
- Asistență juridică, inclusiv reprezentare în instanță pentru custodia copiilor;
- Îngrijirea și sprijinirea copiilor;
- Oportunități de dezvoltare personală, socială și economică.

Este important să abordăm toate aceste probleme pentru a preveni întoarcerea victimei într-o casă abuzivă. Alte probleme care pot apărea în viața și relațiile victimelor în timpul procesului lor de (re)integrare - de exemplu, pierderea unui loc de muncă sau a unei locuințe - pot crește riscul ca o femeie să se întoarcă la agresor. În faza inițială de criză, victimele necesită adesea sprijin intensiv și servicii extinse. Nevoile lor se pot ușura în timpul fazei de tranziție și pe parcursul (re)integrării și incluziunii.

Unele femei pot avea nevoie doar de un singur serviciu, de exemplu, asistență juridică sau sprijin psihologic, dar altele au nevoie de mai multe servicii (de exemplu, o combinație între cazare, îngrijire

psihologică, asistență medicală și formare educațională și profesională). Aceste servicii specifice pot fi oferite de agenții și instituții sau de organizații neguvernamentale specializate.

O femeie care este (re)integrată cu succes experimentează bunăstare în toate aspectele vieții ei. Aceasta include siguranță și securitate, cazare satisfăcătoare și la prețuri accesibile; sănătatea fizică și mintală, statutul juridic și accesul la servicii; accesul la justiție; bunăstarea economică; oportunități educaționale și de formare; mediu social sănătos și relații personale; și bunăstarea familiei și a persoanelor aflate în întreținere.

2. Soluții

Să ne asigurăm că femeile sunt conștiente de serviciile de (re)integrare disponibile și știu cum să acceseze acest sprijin. Să le oferim informații clare și cuprinzătoare, adaptate diferitelor nevoi, vârstei și stadiilor de dezvoltare ale acestora.

Să ne asigurăm că fiecare plan de (re)integrare socio-profesională este, de asemenea, asumat și agreat de femei. Planul trebuie să fie în concordanță cu nevoile lor autoidentificate și individuale, luând în considerare vârsta, dizabilitățile sau alte caracteristici. Să evaluăm și să revizuim în mod regulat planul lor de (re)integrare ca răspuns la succesele și provocările pe care le întâmpină în timpul acestui proces.

Să implicăm copiii în planificarea (re)integrării pentru a ne asigura că interesul lor este îndeplinit. Nu există sprijin pentru o femeie fără suport pentru copiii ei.

Să recunoaștem că nu toate femeile victime ale violenței domestice au același profil. Femeile cu dizabilități, din medii diverse din punct de vedere cultural și lingvistic, femeile imigrante și refugiate și comunitățile aborigene pot avea nevoi suplimentare. Prin urmare, este important să utilizăm o abordare intersecțională atunci când se creează planuri de (re)integrare socio-profesională.

Unele femei nu își găsesc un loc de muncă pentru că au copii mici în grija lor și uneori nu sunt suficiente locuri în grădiniță sau în centrele de zi. Programele flexibile adaptate nevoilor lor trebuie să fie oferite de companii. Îngrijirea copiilor este o problemă care a fost subliniată de toate țările partenere și trebuie abordată ca o prioritate de sectorul public și privat.

Bună practică

În România, Inditex, în parteneriat cu două ONG-uri locale, organizează **programul SALTA** pentru (re)integrarea femeilor care se confruntă cu violența domestică pe piața muncii. Timp de peste două săptămâni, femeile confruntate cu violența domestică participă la un program intensiv de dezvoltare personală și profesională. Programul permite dezvoltarea unor seturi de abilități personale și legate de muncă, care acoperă probleme precum (re)consolidarea încrederii în sine, terapia ocupațională,

bunăstarea, gestionarea conflictelor, durabilitatea și diversitatea și incluziunea. Inditex oferă un program de lucru flexibil și un program de mentorat pentru a sprijini femeile în procesul lor de (re)integrare socio-profesională. De la lansarea proiectului, SALTA a ajutat peste 1.400 de oameni din 15 țări să intre pe piața muncii.

Femeile care se confruntă cu violența domestică nu găsesc adesea puterea, curajul, încrederea și resursele necesare în a face primul pas pentru a pleca pe cont propriu, dar cu ajutorul specialiștilor găsesc calea și au șansa la un nou început în viață, cu un loc de muncă, o casă și sprijin. »

UN LUCRĂTOR ÎN DOMENIU

Femeile care se confruntă cu violența domestică, din cauza abuzurilor pe care le-au suferit, adesea nu văd nicio ieșire. Mai degrabă, se văd prinse și singure într-o lume izolată, cu multe probleme existențiale... Găsirea soluțiilor poate dura timp, depinde de femeie dar și de mediul care o înconjoară!»

UN LUCRĂTOR ÎN DOMENIU

3. Cum pot ajuta politicile

- Oferirea de fonduri suficiente pentru a sprijini victimele violenței domestice

Statele trebuie să asigure fonduri suficiente în organizarea serviciilor integrate, holistice pentru victimele violenței domestice și copiii lor. Cazarea de urgență în siguranță, consilierea și asistența calificată trebuie să fie asigurate nu numai în zonele urbane, ci și în zonele rurale.

- Permitea accesului într-o casă stabilă și sigură

În multe cazuri, victimele violenței domestice rămân în situații vulnerabile din cauza incapacității de a găsi o locuință adecvată. În unele țări europene, precum România, există adăposturi speciale pentru femeile care sunt victime ale violenței domestice. Cu toate acestea, în alte țări, victimelor li se oferă locuințe sociale. Indiferent de soluție, legislația trebuie să promoveze locuințe sociale și beneficii sociale

pentru locuințe pentru a facilita locuința victimelor violenței domestice. Ca atare, interzicerea proprietarilor care refuză să închirieze victimelor violenței domestice. Trebuie să se asigure un mediu sigur pentru toate familiile, iar investițiile în locuințe sociale trebuie adaptate la nevoile familiilor și trebuie promovată și închirierea socială. Statele trebuie, de asemenea, să permită unei supraviețuitoare să-și întrerupă contractul de închiriere fără penalități pentru a căuta noi locuințe.

Bună practică

În România, [Fundația Sensiblu](#) oferă ajutor specializat victimelor violenței domestice prin consiliere juridică și psihologică. Programul lor, Casa Blu pentru femeile care se confruntă cu violența domestică oferă adăpost și servicii sociale de calitate pentru a ajuta femeile să depășească situația dificilă în care se află și un program de mentorat care le ajută să se reintegreze în societate.

În plus, este vital să se ia în considerare izolarea geografică și socială a femeilor din zonele rurale. De exemplu, în România persoanele cu locuri de muncă în apropierea centrelor urbane sunt prioritare pentru alocarea de locuințe sociale. Politica de alocare trebuie să faciliteze (re)integrarea socio-profesională a femeilor victime ale violenței aflate departe de centrele urbane și de locurile de muncă.

- **Investiția în mai multe locuințe sociale și promovarea asistenței sociale pentru victimele violenței domestice și familiile acestora**

Garantarea siguranței imediate și necondiționate pentru toate femeile care o solicită, pe baza modelului sistemului de adăposturi de urgență disponibil în Franța, care recomandă, de asemenea, consolidarea politicilor sectoriale care au impact asupra căilor femeilor victime ale violenței, cum ar fi evacuarea soților, regularizarea statutul femeilor străine și asigurarea accesului în locuințe sociale.

Bună practică

În Franța, modelul sistemului [Abri d'urgence](#) (adăpost de urgență) – instituit în Franța de [Fondation des Femmes](#) (Fundația Femeilor) și [Fédération Nationale Solidarité Femmes](#) (Federația Națională a Solidarității Femeilor) - finanțează și oferă asociațiilor specializate în sprijinirea femeilor victime ale violenței camere de hotel de calitate pentru situații de urgență și sejururi scurte pentru femei și copiii lor. Fundația Femeilor finanțează sălile și asigură o contribuție financiară pentru asociații constând în ajutor material și o contribuție la sprijinul de specialitate (juridic, psihologic și social etc.), care trebuie să permită femeilor să părăsească situația cât mai repede posibil și să găsească o soluție de durată. Programul se bazează pe o platformă de rezervări hoteliere a grupului Accor (cunoscută sub denumirea de „CEDA”) în care camerele sunt oferite la preț de cost.

- **Aplicarea măsurilor pentru a aborda discriminările multiple**

Statul trebuie să protejeze toate femeile fără discriminare pe bază de vârstă, educație, rasă, origine socială, orientare sexuală, mediu cultural și lingvistic, statut de imigrare, stare civilă, situație economică sau dizabilități și să recunoască faptul că experimentarea violenței de către femei este influențată de acești factori și să includă măsuri care vizează anumite grupuri de femei, acolo unde este cazul.

Abordarea problemei legate de stima de sine

1. Problemă ridicată

Femeile care se confruntă cu violența domestică își pierd adesea încrederea în ele și în lumea din jurul lor. Ele pot fi izolate, și-au pierdut simțul direcției și au o stimă de sine scăzută. Adesea, serviciile administrative nu sunt adaptate nevoilor femeilor și chiar le pot revictimiza. Aceste probleme pot fi amplificate pentru femeile migrante și refugiate, care se confruntă cu bariere suplimentare (statutul de imigrare, barierele lingvistice și izolarea socială) care le pot crește vulnerabilitatea.

Femeile care se confruntă cu violența domestică au nevoie de acces pe termen scurt și lung la servicii de asistență medicală și de asistență pentru a-și satisface nevoile imediate și pe termen lung. În multe țări, aceste servicii nu sunt furnizate de stat, ci de organizații neguvernamentale. Deoarece aceste organizații sunt constrânse din punct de vedere financiar și nu au garanții de finanțare publică, este posibil ca femeile care se confruntă cu violența domestică să nu primească suficient sprijin pe termen lung. Statul joacă un rol vital în crearea canalelor de finanțare pentru aceste servicii specializate, deși nu este cea mai potrivită instituție pentru a le gestiona. Prin urmare, acolo unde este posibil, aceste servicii trebuie să fie gestionate de organizații neguvernamentale independente și cu experiență care oferă sprijin de încredere și de abilitare a femeilor și plasează femeile în centrul acțiunilor lor.

2. Soluții

Abilitarea supraviețuitorilor violenței domestice pentru a-și recâștiga încrederea și independența este un pas fundamental în procesul de (re)integrare socio-profesională. Într-adevăr, femeile trebuie încurajate să exploreze sau să-și dezvolte domeniile de interes - de exemplu, să se alăture unui club sau să participe la noi activități. Participarea la astfel de activități poate ajuta la reducerea izolării și la îmbunătățirea stimei de sine. Aceste abilități sunt esențiale în calea către (re)integrarea socio-profesională, deoarece ajută femeile să-și imagineze un viitor sigur, să elaboreze un plan de dezvoltare personală și să le doteze cu aptitudinile necesare pentru a-și atinge ambițiile.

Lucrătorii în domeniu pot oferi consiliere psihologică și sesiuni de coaching de grup pentru a ajuta femeile să înțeleagă mecanismele violenței domestice și să-și definească obiectivele viitoare. Aceste sesiuni pot împuternici femeile să-și realizeze capacitățile și să-și atingă obiectivele.

Comaniile pot dezvolta sprijin pentru femeile care se confruntă cu violența domestică prin alăturarea la o rețea de companii implicate în lupta împotriva violenței domestice. Acestea pot pune în aplicare măsuri pentru a-și ajuta angajații: de exemplu, pot defini o persoană de încredere care acționează ca o legătură între angajat și echipa de conducere a companiei. Lucrând împreună, companiile pot crea o mișcare larg răspândită. Pot comunica pe scară largă și extern despre măsurile pe care le-au implementat și pot încuraja alte companii să se implice. Astfel de rețele permit companiilor să colaboreze cu colegii și să-și împărtășească bunele practici.

Bună practică

În Spania, inițiativa de pionierat în domeniul inserției pe piața muncii: „ArtE: Scenariu de Abilitare”, promovată de [Fundația Ana Bella](#) și UpSocial, cu sprijinul Fundației „la Caixa”, poate servi drept exemplu de îmbunătățire a abilitării femeilor supraviețuitoare ale violenței de gen prin teatru. Fundația promovează, de asemenea, căi personalizate de abilitare digitală pentru inserția pe piața muncii a supraviețuitorilor violenței de gen.

Am să vă povestesc despre o situație. Cunosc întâmplător o tânără, în jur de 25 de ani, al cărei soț a obligat-o să-și părăsească locul de muncă. A fost asistentă de vânzări într-o brutărie. Ea a ajuns la noi pentru că a existat multă violență. I-a luat aproape un an și jumătate să iasă din situație, dar astăzi a trecut mai departe. Deși era bine integrată și avea toate abilitățile pentru a face acest lucru, i-a luat un an și jumătate să se refacă și să-și recapete încrederea în sine. Este un drum lung spre reintegrare. »

UN LUCRĂTOR ÎN DOMENIU

3. Cum pot ajuta politicile

- Asigurarea consilierii psihologice gratuite pentru victime oferită de instituțiile statului

O listă a psihologilor care oferă consiliere gratuită trebuie să fie disponibilă pe website-urile instituționale dedicate femeilor, egalității de gen și luptei împotriva violenței domestice. De exemplu, în ianuarie 2023, guvernul francez va pilota programul „New Start”, oferind sprijin psihologic femeilor care se confruntă cu violența domestică în anumite orașe și municipii.

- Permiteea accesului echitabil la servicii

Orice serviciu oferit trebuie să se asigure că este accesibil populației urbane și rurale. Este esențial să se ofere sprijin holistic, accesibil și incluziv tuturor femeilor.

- Oferirea de servicii vitale

Femeile care se confruntă cu violență în familie trebuie să poată accesa următoarele servicii:

- 1) Linie națională de asistență gratuită pentru violență domestică, disponibilă 24 de ore din 24.
- 2) Centre specializate pentru femei care pot sprijini femeile în situații de criză și să le ofere sprijin pe termen lung (consiliere juridică, înțelegerea mecanismelor violenței domestice, consiliere, sprijin pentru imigrare etc.)

- Crearea unui protocol de acțiune pentru îngrijirea femeilor migrante victime ale violenței de gen

Elaborarea unui protocol special pentru această populație le va facilita accesul la sprijin specializat și instituțional, abilitându-le astfel în procesul lor către (re)integrare socio-profesională.

Abordarea barierelor profesionale

1. Problemă ridicată

Mecanismele utilizate de agresori au un impact negativ asupra sănătății și bunăstării victimelor și a căilor acestora către (re)angajare. În ceea ce privește integrarea socio-profesională, femeile victime ale violenței domestice se confruntă cu obstacole personale (stima de sine, încredere, instabilitate emoțională și materială) și profesionale (lipsa calificărilor și experienței, oportunități nepotrivite de angajare). Alte bariere includ lipsa unei rețele sociale și izolarea.

Femeile care se confruntă cu violență domestică se pot confrunța, de asemenea, cu bariere structurale în procesul lor de (re)integrare socio-profesională: o piață a muncii care nu este sau este slab adaptată persoanelor vulnerabile, înrădăcinarea unor locuri de muncă extrem de stereotipe, inflexibilitatea angajării și „motivația pentru profit” a angajatorului. Obstacolele structurale plasează victimele într-o situație în care nu își pot găsi un loc de muncă. Bariere suplimentare includ lipsa calificărilor, lacune în CV-urile lor (lipsa de experiență), locuința și dificultățile de îngrijire a copiilor. Efectele violenței domestice se pot manifesta și în timpul procesului de căutare a unui loc de muncă: incapacitatea de a face față sarcinilor administrative, epuizare, întârzieri și absențe de la întâlnirile cu organele de asistență și control pentru angajare.

De remarcat că pentru a primi ajutor social, persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă sunt supuse unor obligații. Procesul de căutare a unui loc de muncă trebuie să fie justificat (copii ale cererilor, răspunsuri de la angajatori etc.). Adesea, victimele violenței își văd bunăstarea socială blocată

din cauza neprezentării la întâlniri, neprezentării documentelor relevante, refuzului unei oferte fără explicații etc...

În sfârșit, violența domestică poate reprezenta, de asemenea, un pericol în păstrarea locului de muncă pentru femeile victime. Locul de muncă este adesea considerat un loc sigur pentru victime, deoarece este timpul petrecut departe de făptuitor și o sursă de autonomie financiară și independență. Cu toate acestea, consecințele violenței au un impact direct asupra muncii victimei: oboseală fizică și emoțională, concediu medical, pătrunderea preocupărilor personale în viața profesională etc.

2. Soluții

Pentru a promova menținerea supraviețuitorilor în locuri de muncă stabile, angajatorii și lucrătorii în domeniu trebuie să înțeleagă complexitatea violenței împotriva femeilor, mecanismele acestora și consecințele asupra victimelor. Pregătirea pe astfel de probleme facilitează înțelegerea obstacolelor și dificultăților cu care se confruntă supraviețuitorii și permite lucrătorilor în domeniu să propună soluții adecvate. În plus, conștientizarea mecanismelor violenței domestice poate facilita identificarea victimelor în rândul publicului sprijinit.

De asemenea, este important să rețineți că procesul de reangajare a supraviețuitorilor poate fi o provocare dacă este făcut singur. Este recomandabil să co-construiți acest proces cu femeile și să ascultați cu empatie nevoile acestora.

Deși este important ca femeile să fie (re)angajate, este important să ne asigurăm că angajarea este durabilă. Femeile care au suferit violență în familie trebuie să primească sprijin social și/sau psihologic în timpul procesului lor de (re)integrare socio-profesională. Este recomandabil să colaborați cu organizații specializate care promovează revenirea la un loc de muncă durabil. Organizațiile și structurile de caritate specializate oferă victimelor sprijin cu mai multe fațete pentru a întrerupe ciclul violenței (juridic, social, psihologic, medical, locativ etc.). Consultați ghidul și traseul dezvoltat în proiectul ACTIV pentru a descoperi inițiative locale care vă pot ajuta în (re)integrarea femeilor.

Menținerea unui loc de muncă stabil poate fi realizată și prin încurajarea dezvoltării profesionale. Angajatorii pot crea oportunități de formare și dezvoltare pentru angajați. Atunci când o companie este implicată în lupta împotriva violenței domestice, poate crea un mediu de lucru sigur. Într-adevăr, ne petrecem o treime din viață la serviciu, așa că este esențial să ne simțim sprijiniți și ascultați. O revenire la muncă are mai multe șanse să aibă succes atunci când o fostă victimă se simte protejată.

Un obiectiv profesional este important pentru a sprijini scăparea de violență, dar nu poate fi singurul răspuns. Femeile confruntate cu violența domestică trebuie să beneficieze de un sprijin cu mai multe fațete

dezvoltat de – și care implică – diferite tipuri de actori: organizații caritabile, organizații specializate precum structuri de orientare și companii. »

FUNDAȚIA AGIR CONTRE L'EXCLUSION [ACȚIONÂND ÎMPOTRIVA EXCLUDERII]

Ar fi grozav dacă femeile ar putea avea acces la locuințe sociale, un program de lucru flexibil, un salariu pentru întreținerea familiei și acces ușor la creșă și la grădiniță pentru copiii lor. »

TOUCHED ROMÂNIA

3. Cum pot ajuta politicile

- Îmbunătățirea varietății și calității locurilor de muncă oferite

Supraviețuitorii violenței domestice trebuie să găsească un loc de muncă stabil, semnificativ, care să promoveze independența economică. Pentru a îmbunătăți varietatea și calitatea locurilor de muncă oferite femeilor, acestea trebuie să fie disponibile pentru a avea acces la formare imediată și continuă. În egală măsură, orientarea femeilor către locuri de muncă foarte solicitate le poate permite să găsească un loc de muncă stabil și să evite locurile de muncă stereotipate de gen (muncă domestică, socio-sanitară și administrativă). Este la fel de important să sporim valoarea locurilor de muncă de „îngrijire”.

- Oferirea de programe de sprijin pe termen lung

Odată angajați, este important să continuăm să oferim sprijin psihosocial supraviețuitorilor pentru a asigura un loc de muncă durabil. În acest scop, recomandăm sprijin pe termen lung pentru victime.

- Deblocarea accesului la indemnizațiile de șomaj

Atunci când se dovedește un caz de violență, recomandăm ca accesul la șomaj și la asistență socială să fie deblocat imediat și necondiționat pentru femeile șomere. Scopul este de a simplifica procedura, de a ne asigura că dosarul este soluționat și că indemnizația de șomaj este plătită rapid, astfel încât să nu existe riscul de a lăsa aceste femei sărace atunci când pleacă de acasă. Independența financiară este o condiție esențială pentru întreruperea ciclului de violență și pentru a permite victimelor să se reintegreze. Acest lucru permite femeilor victime să își abordeze mai întâi nevoile primare (securitate, locuință, finanțe, psihologie...) și să se concentreze ulterior asupra reconstrucției lor (loc de muncă, carieră, formare...).

- Protejarea drepturilor de muncă ale victimelor și prevenirea concedierii

Trebuie interzis angajatorilor să discrimineze sau să sancționeze supraviețuitorii pentru consecințele atacurilor asupra lor. De exemplu, unii supraviețuitori ai violenței împotriva femeilor și-au pierdut locul de muncă deoarece au lipsit de la muncă din cauza rănilor și a altor consecințe ale violenței, inclusiv

nevoia de a găsi o locuință sau de a merge în instanță. Articolul 21 din Legea Organică Spaniolă privind măsurile de protecție cuprinzătoare împotriva violenței de gen (2004) stabilește mai multe drepturi de muncă și de securitate socială pentru supraviețuitorii violenței, inclusiv dreptul de a reduce sau rearanja timpul de lucru.

Abordarea dificultăților lucrătorilor în domeniu

1. Problemă ridicată

Lucrătorii în domeniu nu sunt adesea conștienți că sunt în contact cu femeile care se confruntă cu violența domestică. Cu toate acestea, este important să fim capabili să detectăm și să înțelegem impactul violenței domestice pentru a sprijini în mod eficient victimele. Cu puțină pregătire privind violența domestică, lucrătorii în domeniu nu știu întotdeauna cum să reacționeze atunci când bănuiesc că o femeie este într-o relație violentă sau când există o dezvăluire a violenței.

În plus, în timp ce angajarea poate atenua unele bariere în ceea ce privește locuința și procedurile administrative, lucrătorii în domeniu trebuie să ofere în continuare sprijin cuprinzător pentru a răspunde nevoilor unei femei. Lucrătorii în domeniu nu au adesea finanțarea necesară pentru a oferi un program de sprijin specific pe termen lung, adaptat nevoilor individuale ale fiecărei femei. Proiectul ACTIV a arătat că astfel de programe trebuie implementate pentru a-i sprijini pe cei care se confruntă cu violență domestică pe parcursul procesului de (re)integrare socio-profesională.

2. Soluții

Pentru a îmbunătăți cooperarea dintre lucrătorii în domeniu, trebuie implementate măsuri active de conștientizare care să furnizeze informații fiabile și să promoveze inițiativele existente. Lucrătorii în domeniu trebuie să știe pe cine să contacteze și resursele pe care să le folosească atunci când intră în contact cu o femeie care se confruntă cu violența domestică. Crearea unui registru de organizații și resurse specializate în domeniul violenței domestice de către autoritățile locale și naționale ar putea fi utilă tuturor celor care lucrează cu publicul larg SAU celor care lucrează în sectorul reangajării.

Strategia de bază pe care o urmăm este: evaluarea situației și identificarea resurselor. Obiectivul este de a abilita persoana astfel încât să-și poată recăpăta controlul asupra vieții. De exemplu, să facă față

obstacolelor administrative, să obțină informații de la locul potrivit, să câștige respect etc.»

UN LUCRĂTOR ÎN DOMENIU

3. Cum pot ajuta politicile

- **Construirea unei platforme online care să fie o referință centrală pentru actorii din domeniul violenței domestice și al (re)integrării socio-profesionale**

Crearea unei platforme online oficiale care să regroupeze toate informațiile despre violența domestică ar putea contribui la creșterea gradului de conștientizare și la promovarea cooperării între actorii din teren. Platforma ar putea include informații despre inițiativele de politică europeană și națională, oportunități de finanțare pentru proiecte legate de (re)integrarea socio-profesională a femeilor victime ale violenței domestice, să fie un loc pentru diseminarea instrumentelor utile și împărtășirea bunelor practici, cum ar fi setul de instrumente ACTIV.

- **Construirea unui program de formare pentru cei care lucrează în sectorul violenței domestice sau al (re)integrării socio-profesionale**

Lucrătorii în domeniu - asistenți sociali, angajatori, actori de (re)integrare socio-profesională etc. - ar fi mai capabili să identifice și să ajute victimele dacă ar primi instruire în domeniul violenței domestice. În Franța, de exemplu, este obligatoriu (conform legii din data de 4 august 2014⁶) ca toți profesioniștii implicați în sprijinirea victimelor violenței să beneficieze de formare în materie de violență domestică, violență împotriva femeilor și mecanismele de control psihologic. Totuși, legea nu privește structurile de angajare sau companiile. Dacă toți lucrătorii ar primi instruire în domeniul violenței domestice, ar fi mai bine pregătiți pentru a sprijini femeile care se confruntă cu violența domestică.

- **Creșterea finanțării pentru promovarea inițiativelor în domeniul violenței domestice**

La nivel local, sunt implementate puține inițiative și programe pentru a ajuta victimele violenței domestice să se (re)integreze pe piața muncii. Durabilitatea acestor inițiative și programe depinde de finanțarea disponibilă. Alocarea de oportunități de finanțare specifice, naționale și europene, dedicate subiectului ar asigura viabilitatea și longevitatea unor astfel de proiecte și ar încuraja dezvoltarea de noi programe.

⁶ Legea nr. 2014-873 din data de 4 august 2014 pentru egalitatea reală între femei și bărbați

Bună practică

Un exemplu de inițiativă locală de succes este proiectul "Nouveaux Départs" (*Noi Începuturi*) în Bruxelles implementat de Mission Locale pour l'Emploi de Bruxelles-Ville (*Misiunea locală pentru ocuparea forței de muncă a orașului Bruxelles*). Programul de trei luni este compus din diferite ateliere care vizează sporirea încrederii în sine. Pe tot parcursul programului, participanții primesc coaching de grup menit să ajute victimele violenței domestice să definească și să implementeze un plan de carieră.

Implicarea și colaborarea cu companiile

1. Problemă ridicată

În Europa, o femeie din trei a fost abuzată fizic sau sexual, cel mai adesea de către un partener sau fost partener⁷ și 62% dintre aceste femei sunt angajate⁸. Prin urmare, fiecare angajator a fost, este sau va fi în contact cu un angajat care a suferit violență de gen, indiferent dacă aceasta are loc la locul de muncă sau în sfera privată.

Cu toate acestea, nu este ușor pentru companii să vorbească despre violența domestică. Se presupune adesea că este o chestiune privată, iar angajatorul nu trebuie să intervină. Cu toate acestea, angajatele petrec mai mult de o treime din timp la locul de muncă. Pentru cele care se confruntă cu abuz domestic, acesta poate fi singurul lor loc de interacțiune socială în afara casei și singurul timp pe care îl petrec departe de agresorul lor. Locul de muncă este un loc-cheie în care femeile pot lua măsuri pentru a scăpa de violență.

⁷ OMS: Devastator de pervaziv: 1 din 3 femei la nivel global se confruntă cu violența. (2021, 9 martie). Organizația Mondială a Sănătății.
<https://www.who.int/news/item/09-03-2021-devastatingly-pervasive-1-in-3-women-globally-experience-violence>

⁸ OneInThreeWomen. (2019, noiembrie). Sondaj realizat în 6 companii: „Cum impactează violența domestică locul de muncă?”
https://www.fondationface.org/wp-content/uploads/2021/08/FACE_-ProjetOneInThreeWomen.210x297_UK.pdf

Dincolo de impactul personal și social, violența are și consecințe economice. Mai multe studii au arătat în ce măsură o astfel de violență afectează capacitatea de muncă a victimei (productivitate redusă, absenteism crescut, fluctuație și demisie fără preaviz⁹) și, de asemenea, pe cea a colegilor ei.

Reintegrarea femeilor care au suferit violență domestică la locul de muncă poate fi, de asemenea, descurajantă pentru companii. Într-adevăr, mulți sunt de părere că, pentru a avea un loc de muncă stabil, femeile trebuie să-și fi părăsit mai întâi partenerul abuziv - un raționament pe care puține studii l-au documentat. Totuși, proiectul ACTIV a observat că angajarea este un vector de emancipare și independență. Astfel, o femeie care se confruntă cu violența domestică și care are un loc de muncă stabil, are mai multe șanse să iasă din ciclul violenței pe termen lung. Cu toate acestea, asigurarea și menținerea unui loc de muncă este uneori o luptă, deoarece necesită adaptări pe care nu toți angajatorii sunt pregătiți să le facă.

2. Soluții

Este important să comunicăm pe larg despre rolul angajatorului și locul pe care îl pot ocupa companiile în lupta împotriva violenței domestice. Într-adevăr, poziționarea locului de muncă ca un loc sigur în care victimele pot găsi sprijin și recomandări crește foarte mult impactul măsurilor puse în aplicare.

Campaniile corporative pot evidenția aspectele economice ale violenței împotriva femeilor și impactul acestora asupra funcționării unei companii. În timp ce tabuurile împiedică victimele sau vinovații să ridice aceste probleme, reprezentanții companiilor și sindicatelor se pot simți incomod când le discută și cred că nu trebuie să se amestece în chestiuni private. Campaniile trebuie să urmărească clarificarea rolului companiilor și explicarea modului în care acestea pot interveni fără a fi patronatoare sau intruzive. Întreprinderile pot, de exemplu: să difuzeze și să afișeze informații despre violența împotriva femeilor, să stabilească sisteme și structuri de sprijin (de exemplu, linii telefonice, adăposturi, programe de consiliere) și să promoveze organizații specializate în comunicarea lor cu angajații - pe intranetul companiei sau prin plasarea de afișe în locații strategice în sediul companiei.

⁹ ibid.

Bună practică

Ca parte a parteneriatului său cu grupul de comunicare Publicis, rețeaua OneInThreeWomen a creat o [campanie pe LinkedIn](#) pentru a mobiliza companiile pentru Ziua Internațională pentru Eliminarea Violenței împotriva Femeii în 2022. Această campanie a evidențiat o serie de semne de avertizare care ar putea indica faptul că un coleg se confruntă cu violență domestică. De asemenea, a servit pentru a reaminti companiilor rolul lor pe acest subiect. O a doua fază a campaniei va avea loc în ianuarie 2023 și va evidenția cele mai bune practici ale rețelei și va arăta companiilor cum se pot angaja în lupta împotriva violenței de gen.

Bună practică

[Proiectul SET THE TONE](#) (Social Economy Tackling the unfair Treatment of wOmen iN Enterprises - Economia Socială Abordând Tratatamentul Inechitabil al Femeilor în Întreprinderi), finanțat în cadrul programului UE pentru Drepturi, Egalitate și Cetățenie, își propune să aibă un impact asupra mentalității și comportamentului de zi cu zi la locul de muncă față de stereotipuri de gen, hărțuire sexuală, inclusiv hărțuire cibernetică. Acesta promovează implicarea activă a angajatorilor și angajaților ca jucători-cheie pozitivi în prevenirea și raportarea cazurilor de hărțuire sexuală în Belgia, Italia, Spania, Polonia și Slovenia.

O calificare profesională/ stabilitatea locului de muncă este importantă pentru a ieși din ciclul violenței deoarece poate crește stima de sine a persoanei abuzate. Poate crește perspectiva unei vieți normale, iar ea poate la un moment dat să apeleze la cineva în care are încredere în mediul său profesional, să o îndrume către ajutor de specialitate sau chiar să o ajute să iasă din această situație. »

O FEMEIE CARE SE CONFRUNTĂ CU VIOLENȚA DOMESTICĂ

Solicităm ca mai multe companii să se implice în (re)integrarea socială și profesională a femeilor, mai multe fonduri pentru dezvoltarea acestui tip de proiecte și mai multe locuințe pentru a stabili situația acestor femei.

FUNDAȚIA AGIR CONTRE L'EXCLUSION [ACȚIONÂND ÎMPOTRIVA EXCLUDERII]

3. Cum pot ajuta politicile

- Sprijinirea rețelelor de companii angajate în lupta împotriva violenței domestice

De exemplu, [rețeaua CEASE](#) (Belgia) și [rețeaua OneInThreeWomen](#) (Franța) sprijină companiile să implementeze politici și proceduri care să asigure un răspuns eficient pentru angajații care se confruntă cu violență domestică. De asemenea, acestea permit companiilor să împărtășească cele mai bune practici, să își dezvolte rețeaua de părți interesate și să implementeze o voce comună.

- Permitea victimelor violenței domestice să aibă acces la dispoziții adecvate pentru a le proteja împotriva acțiunilor adverse sau a discriminării

Companiile trebuie să asigure cazare pentru angajații care se confruntă cu violența domestică. Permitea victimelor să ia zile suplimentare de concediu asigură menținerea locului de muncă, siguranța financiară și le permite să participe la programările necesare (prezentări în instanță, căutare de consiliere juridică etc.).

Statele trebuie să exploreze modalități de implementare a acestei măsuri atât în sectorul privat, cât și în cel public, luând în considerare consecințele directe și indirecte ale violenței domestice la locul de muncă și menținerea locului de muncă.

- Oferirea de beneficii fiscale angajatorilor care creează locuri de muncă pentru persoanele vulnerabile, cum ar fi femeile care se confruntă cu violența domestică

Statele trebuie să sprijine întreprinderile, în special în ceea ce privește finanțarea, deoarece nu toate întreprinderile au capacitatea și mijloacele de a face acest lucru.

- Asigurarea unui cadru instituțional adecvat

Legislația privind violența împotriva femeilor trebuie modificată pentru a include o secțiune care să recunoască în mod specific rolul companiilor. Cadrul legal ar putea include o obligație de confidențialitate pentru victimele violenței la locul de muncă, stimulente pentru integrarea profesională a femeilor victime ale violenței, dreptul la concediu special etc. Trebuie încurajate inovarea și colaborarea între sectorul public și cel privat pentru a aborda această problemă în mod eficient și cuprinzător. Planurile naționale de acțiune trebuie să încurajeze participarea întreprinderilor și să asigure capacitatea acestora de a acționa ca intermediari. Prin integrarea acțiunilor companiilor în

planurile naționale de acțiune, nevoile acestora ar putea fi mai bine identificate, angajamentele lor ar putea fi valorizate și o evaluare a practicilor ar putea sistematizată.

- **Încurajarea companiilor să ia în considerare subiectul violenței domestice și să-i conștientizeze pe angajații lor**

În Franța, acordul privind egalitatea de gen este obligatoriu pentru toate companiile cu peste 50 de angajați. Acest acord anual acoperă și calitatea vieții la locul de muncă. Dacă întreprinderile nu reușesc să implementeze un acord privind egalitatea de gen, acestea trebuie să elaboreze cel puțin un plan de acțiune pentru a evita o sancțiune financiară. În acest acord trebuie reținute minim 3 obiective pentru companiile cu mai puțin de 300 de angajați, și 4 obiective pentru companiile cu peste 300 de angajați, dintre cele 7 obiective: eliminarea diferențelor salariale (obligatoriu), accesul la angajare, formarea profesională, dezvoltarea carierei și promovarea profesională, condițiile de muncă și de angajare, diversitatea locurilor de muncă, acoperirea contribuțiilor la asigurările pentru limită de vârstă ale angajaților cu fracțiune de normă.

Dezvoltarea sinergiilor între diferiții actori implicați în proces

1. Problemă ridicată

Pe baza experienței sale, parteneriatul ACTIV a identificat o lipsă de colaborare între actori în furnizarea de ajutor, asistență și sprijin efectiv femeilor care se confruntă cu violența domestică. Lucrătorii în domeniu și companiile sunt două părți interesate esențiale în procesul de (re)integrare socio-profesională. ACTIV crede cu tărie că structurile de orientare și companiile trebuie să lucreze mână în mână și nu separat, așa cum este, din păcate, cel mai adesea cazul în prezent.

2. Soluții

Violența în familie și necesitatea unei rețele și infrastructuri mai bune pentru a îmbunătăți (re)integrarea socio-profesională a femeilor care au suferit acest tip de violență trebuie să fie o preocupare publică. Proiectul ACTIV își propune să contribuie la această problemă.

Partenerii proiectului au dezvoltat setul de instrumente „[Calea interactivă pentru \(re\)integrarea la locul de muncă a femeilor care se confruntă cu violența](#)” pentru a se baza pe cunoștințele și expertiza lucrătorilor în domeniu și a companiilor în domeniile violenței domestice și (re)integrarea socio-profesională. Acesta își propune să ghideze lucrătorii în domeniu și întreprinderile, oferindu-le instrumente pentru a crește gradul de conștientizare și a îmbunătăți implicarea lor în acest domeniu. De asemenea, își propune să creeze sinergii între diferiții actori implicați în proces. Ghidul oferă recomandări pentru cercetare și practică. Încurajăm lucrătorii în domeniu și întreprinderile să folosească informațiile din ghid pentru a-și sprijini activitatea cu femeile victime ale violenței domestice. Obiectivele principale ale proiectului ACTIV și ale acestui set de instrumente sunt:

- Să crească sinergiile între părțile interesate și să îmbunătățească colaborările;
- Să ofere instrumente de învățare pentru a îmbunătăți serviciile oferite de părțile interesate, astfel încât acestea să poată dezvolta un mediu afectuos;
- Să valorifice cunoștințele și expertiza părților interesate și companiilor prin implicarea acestora în (re)integrarea socio-profesională a femeilor care se confruntă cu violența domestică.

Partenerii nu înțeleg sprijinul specific al asociației. Nu forțăm nimic și nu impunem întâlniri. Trebuie să ne adaptăm cât mai bine la diferitele situații. Femeile care se confruntă cu violența trebuie să primească acest sprijin personalizat. »

UN LUCRĂTOR SOCIAL

3. Cum pot ajuta politicile

- Dezvoltarea parteneriatelor între părțile interesate și creșterea numărului de contracte de colaborare între instituții

În Spania, DIE NETWORK își propune să recunoască și să încurajeze munca companiilor angajate pentru egalitate. Eticheta „Egalitatea în Companie” (DIE) este reglementată de Decretul Regal 1615/2009, din 26 octombrie. Premiul DIE - o marcă de excelență acordată de Ministerul Egalității - se acordă companiilor și altor entități care excelează în dezvoltarea politicilor privind egalitatea de gen la locul de muncă. Aceste politici urmăresc implementarea planurilor și măsurilor de egalitate în domenii precum accesul la angajare și condițiile de muncă, măsuri de reconciliere și co-responsabilitate, salariu egal, comunicare incluzivă, organizarea companiei, model, responsabilitate socială corporativă etc. Atât companiile publice, cât și cele private sunt eligibile pentru a primi premiul. Mai multe informații [aici](#).

În mod similar, Delegația Guvernului Spaniol pentru Violența de Gen a lansat recent inițiativa „Companii pentru o societate fără violență de gen”. Această inițiativă promovează implicarea companiilor în realizarea unei societăți fără violență împotriva femeilor și, prin urmare, a egalității între femei și bărbați. Aceasta este o inițiativă publică care își propune să crească gradul de conștientizare a companiilor cu privire la violența de gen și să îmbunătățească colaborarea public-privată și responsabilitatea socială corporativă. Mai multe informații [aici](#).

- Organizarea de grupuri de lucru între diferite părți interesate

Dezvoltarea grupurilor de lucru între organizații neguvernamentale, instituții publice și întreprinderi poate crea oportunități pentru părțile interesate de a face schimb de informații și experiențe cu privire la cea mai bună modalitate de a sprijini femeile. După cum s-a menționat anterior, rețeaua CEASE este un exemplu notabil al diferitelor instituții care lucrează împreună pentru a combate violența din partea partenerului intim.

- Acoperirea nevoilor de bază

Pentru a avea un nou început în viață și pentru a privi spre viitor, femeile trebuie să își acopere nevoile de bază și să-și cunoască drepturile. Trebuie să fie la curent cu serviciile specializate care le pot găzdui

pe ele și pe copiii lor. Provocările sunt de a asigura siguranța, confidențialitatea și anonimatul femeilor și de a oferi un mediu afectuos și de sprijin.

Bună practică

În timpul întâlnirilor desfășurate în cadrul proiectului ACTIV, părțile interesate au prezentat o idee pentru un proiect numit „One Place, One Chance” [*Un Loc, O Șansă*]. Proiectul a propus o soluție concretă pentru acoperirea nevoilor de bază. Acesta a propus consolidarea unei rețele de creșe pentru femeile care se confruntă cu violența domestică, prin colaborarea cu structurile locale/naționale pentru a rezerva un loc copiilor lor. Obiectivul a fost ca supraviețuitoarii să aibă timp liber pentru copii, astfel încât să se poată reintegra în muncă. Acest proiect s-a concentrat pe un aspect al (re)integrării socio-profesionale și a abordat un obstacol specific și consecvent: îngrijirea copiilor.

- **Îmbunătățirea condițiilor de muncă și echiparea companiilor pentru a sprijini femeile**

În cadrul proiectului european WeGo!3, Fundația Agir Contre l'Exclusion [*Aționând Împotriva Excluderii*] (FACE) a desfășurat un test local în Allier cu clubul FACE Territoire Bourbonnais. Obiectivul acestei experimentări locale a fost de a participa la îmbunătățirea condițiilor de angajare sau revenire la locul de muncă a femeilor care se confruntă cu violența domestică prin:

- Creșterea gradului de conștientizare în rândul companiilor cu privire la violența domestică – în special importanța menținerii ocupării forței de muncă și a (re)integrării socio-profesionale;
- Creșterea gradului de conștientizare a organizațiilor care pot acoperi mai multe domenii în accesul la drepturi (sănătate, familie, pensie, drept, locuință, fiscalitate, căutarea unui loc de muncă, suport digital) pentru femeile care s-au confruntat cu violența domestică.

Organizarea acestei campanii de conștientizare face parte dintr-un obiectiv general de creștere a capacității structurilor care sprijină femeile victime ale violenței domestice în a-și promova independența socio-economică prin conceperea și adoptarea de politici de muncă sensibile cu privire la gen în regiunea Allier. Aflați mai multe despre proiect [aici](#).

Recomandări

Oferirea de fonduri suficiente pentru a stabili și susține un sistem de servicii de protecție și sprijin pentru victimele violenței domestice

Investiția în aplicarea măsurilor de protecție socială și promovarea sistemelor multiple pentru victimele violenței domestice și familiile acestora

Permiterea accesului echitabil la servicii

Oferirea de servicii vitale

Îmbunătățirea varietății și calității locurilor de muncă oferite

Deblocarea accesului la indemnizațiile de șomaj

Construirea unei platforme online care să fie o referință centrală pentru actorii din domeniul violenței domestice și al (re)integrării socio-profesionale

Creșterea finanțării pentru promovarea inițiativelor în domeniul violenței domestice

Crearea unui protocol de acțiune pentru îngrijirea femeilor migrante victime ale violenței de gen

Oferirea de programe de sprijin pe termen lung

Protejarea drepturilor de muncă ale victimelor și prevenirea concedierii

Construirea unui program de formare pentru cei care lucrează în sectorul violenței domestice sau al (re)integrării socio-profesionale

Sprijinirea rețelelor de companii angajate în lupta împotriva violenței domestice

servicii gratuite
de la statului

Permiterea victimelor violenței domestice să aibă acces la dispoziții adecvate pentru a le proteja împotriva acțiunilor adverse sau a discriminării

Asigurarea unui cadru instituțional adecvat

Dezvoltarea parteneriatelor între părțile interesate și creșterea numărului de contracte de colaborare între instituții

Acoperirea nevoilor de bază

Oferirea de beneficii fiscale angajatorilor care creează locuri de muncă pentru persoanele vulnerabile, cum ar fi femeile care se confruntă cu violența domestică

Încurajarea companiilor să ia în considerare subiectul violenței domestice și să-i conștientizeze pe angajații lor

Organizarea de grupuri de lucru între diferite părți interesate

Îmbunătățirea condițiilor de muncă și echiparea companiilor pentru a sprijini femeile

Concluzie

Izolarea și descentralizarea care caracterizează multe răspunsuri la nivel de stat la problemele sociale se extind și la abordările utilizate pentru combaterea violenței domestice, deoarece multe programe și scheme se concentrează pe obiective și rezultate specifice și astfel abordează o problemă doar în mod izolat. Suținătorii legislației pentru creșterea reangajării șomerilor pe termen lung, de exemplu, ar putea să nu ia în considerare circumstanțele victimelor violenței domestice: femeile care își părăsesc locul de muncă din cauza violenței pot avea nevoie de sprijin suplimentar.

Prin urmare, consorțiul ACTIV recomandă utilizarea unei abordări holistice atunci când planifică programe pentru supraviețuitorii violenței domestice. Pentru a îmbunătăți procesul de (re)integrare socio-profesională, toți actorii implicați în dezvoltarea și realizarea unor astfel de scheme și programe trebuie să ia în considerare diferitele probleme cu care se confruntă victimele. Când se urmărește îmbunătățirea procesului de (re)integrare socio-profesională, trebuie să se ia în considerare barierele periferice în calea angajării și să se caute soluții adecvate. Într-adevăr, obstacolele periferice pot complica (re)integrarea socio-profesională a victimelor violenței domestice dacă politicile și sistemele nu le iau în considerare.

Consecințele violenței domestice asupra încrederii în sine și stimei de sine a victimelor trebuie să fie înțelese de toți actorii implicați în procesul de (re)integrare socio-profesională. Femeile care suferă de violență domestică sunt adesea încurajate să se întoarcă la muncă fără a primi neapărat sprijinul de care au nevoie pentru a-și depăși problemele legate de stima de sine.

În timp ce angajarea poate fi o piatră de temelie și poate ajuta femeile să părăsească o relație violentă, serviciile specializate de asistență în violență domestică în zonele urbane și rurale trebuie să primească fonduri suficiente pentru a sprijini supraviețuitorii pe tot parcursul acestui proces. Mai mult, statele trebuie să sprijine companiile și structurile care însoțesc femeile în călătoria lor către (re)integrare socio-profesională. Statele trebuie să ofere tuturor organizațiilor implicate în proces resursele necesare, deoarece un proces de reinsertie socio-profesională de succes este un proces oportun și de durată.

În plus, consorțiul ACTIV a demonstrat faptul că companiile au un rol esențial în procesul de (re)integrare socio-profesională: ca ultimă verigă a lanțului, politicienii trebuie să implice și să sprijine companiile în acest proces. Unele companii - în special cele care nu au mijloace pentru a investi în acest subiect - pot avea nevoie de ajutor suplimentar. În timp ce mai multe companii s-au angajat deja să acționeze - în special în conformitate cu angajamentele lor în rețelele specializate - violența domestică rămâne un tabu pentru majoritatea companiilor europene. Este esențial să reamintim companiilor că violența domestică este o problemă de societate și că au un rol specific de jucat.

În cele din urmă, actorii implicați în proces trebuie să îmbunătățească sinergiile și să promoveze alianții și rețele. Într-adevăr, este necesar să se împărtășească informații, să se pună în comun resursele și să se coordoneze politicile și programele la nivel local, național și european - actorii implicați nu pot continua să facă progrese dacă lucrează în mod izolat. Mai mult, niciun actor implicat în proces nu poate înlătura toate obstacolele identificate în această carte albă. Prin urmare, cooperarea între actori este vitală.

Din aceste motive, consorțiul ACTIV recomandă statelor să ia în considerare diferitele măsuri propuse în această carte albă pentru a îmbunătăți (re)integrarea socială și profesională a femeilor victime ale violenței domestice.

#ACTIVproject

www.activproject.eu

CEPS Projectes Socials
<http://www.asceps.org>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

#ACTIVproject 35

Conținutul acestei publicații reprezintă doar punctul de vedere al autorului și este responsabilitatea exclusivă a acestuia. Comisia Europeană nu își asumă nicio responsabilitate pentru utilizarea informațiilor pe care le conține (2020-1-BE01-KA204-